

PREMI FAD 2008 DE PENSAMENT I CRÍTICA

ACTA DEL JURAT

No és gens fàcil determinar els criteris que han de regir la concessió d'un premi de «pensament i crítica» en el camp de l'arquitectura. La principal dificultat prové de la gran varietat de gèneres i formats de les obres presentades, que és el reflex de la diversitat dels continguts. Això obliga a mirar de definir els territoris de la teoria, la història, la monografia, l'informe, el manual, el catàleg, etc., per poder, així, calibrar en quina mesura s'ajusta cadascun a la voluntat de premiar les obres que contribueixin més a augmentar el coneixement arquitectònic.

Els criteris selectius que, després d'una deliberació minuciosa, ha adoptat aquest jurat per a la concessió del premi es resumeixen, bàsicament, en dos: que les obres, a més de proposar una aportació rellevant en el seu àmbit disciplinari, serveixin d'instrument de reflexió a les diferents comunitats professionals interessades pels premis FAD; i, en segon lloc, que les obres aspirin a mantenir un diàleg amb altres instàncies de la cultura contemporània, més enllà de la seva adscripció específica a un camp concret del coneixement.

Creiem que, en les circumstàncies actuals, aquests dos requisits mereixen destacar-se com a elements discriminants per atorgar un premi que valori, abans que res, els atributs que el defineixen: el pensament i la crítica. Sobre aquesta base, el jurat, fins i tot havent de salvar el positiu obstacle d'haver de triar entre un alt nombre d'obres de considerable interès, ha decidit, per unanimitat, concedir el Premi FAD 2008 de Pensament i Crítica al llibre:

Escritos críticos, de Juan Daniel Fullaondo, amb edició a cura de María Teresa Muñoz. (Mairea Libros, amb el patrocini del Col·legi Oficial d'Arquitectes Basco-Navarrès, delegació de Biscaia). Es tracta d'una antologia de textos crítics sobre temes i figures de l'arquitectura internacional, publicats entre 1966 i 1974 a la revista *Nueva Forma*, dirigida pel mateix Fullaondo. El jurat ha valorat, abans que res, els aspectes següents:

- L'opció de proposar una relectura assossegada dels textos de Fullaondo desposseint-los de l'experimentalisme gràfic que caracteritzava la revista *Nueva Forma*; aquesta depuració permet centrar l'atenció en els textos i posa en evidència la gran erudició i lucidesa en què estan fundats, un fet realment excepcional en el context espanyol de l'època.
- Aquesta antologia d'escrits sobre el panorama internacional, malgrat la dispersió d'enfocaments, mostra un punt de vista genuí en què totes les referències es converteixen en elements d'una construcció intel·lectual vigorosa i consistent. És una crítica arriscada, feta en calent, però capaç d'interpretar el sentit profund de les investigacions coetànies.

- Els comentaris que dedica a cada article María Teresa Muñoz, qui també s'ha ocupat de la selecció i del pròleg, constitueixen un complement indispensable, ja que permeten situar les idees de Fullaondo en el seu context i en el seu moment, amb la qual cosa incorporen una profunditat històrica que enriqueix notablement l'antologia i reforça la seva vigència en el debat actual.

D'altra banda, s'acorda concedir un premi especial del jurat al conjunt de la tasca editorial de la Fundació Caixa d'Arquitectes pel fet d'haver aconseguit, a través de les seves tres col·leccions, un nivell mitjà de gran qualitat. Volem ressaltar que la línia editorial de la Fundació, més enllà de les exigències comercials, constitueix una aposta ferma per aspectes de la recerca arquitectònica que, altrament, trobarien serioses dificultats de publicació. Per aquest motiu, el jurat s'ha estimat més, en aquesta ocasió, premiar el bloc format pels vuit llibres editats per la Fundació durant el 2007 en lloc d'assenyalar els que, segons la nostra opinió, podrien considerar-se més destacables.

El jurat també vol fer esment de tres obres que s'han tingut en compte al llarg de les deliberacions i atorgar-los la condició de finalistes:

El llibre *Os fantasmas de Serralves*, d'André Tavares (Dafne), per l'estudi minuciós d'un lloc destacat de la ciutat de Porto, que avui acull més un edifici d'Álvaro Siza Vieira, en què l'incisiu relat, els dibuixos i les fotografies es van enllaçant amb elegància en un acurat producte editorial.

La revista *Formas*, publicada pel Col·legi d'Arquitectes de Ciudad Real, per la seva coherent línia editorial i la seva àmplia obertura a la reflexió, proposant una alternativa al confús panorama actual de les publicacions corporatives, sovint convertides en revistes de modes o en una repetició de llocs comuns.

I el llibre *Morna, Atzaró. La construcción del territorio de Eivissa*, de Stefano Cortellaro, editat pel Col·legi Oficial d'Arquitectes dels Illes Balears, pel rigorós treball d'aixecament arquitectònic i topogràfic, que confia a l'anàlisi i a la comprensió del concret el nivell més alt del coneixement de la disciplina arquitectònica.

Barcelona, 4 de juny de 2008

Carles Martí Arís

Carles Muro

Miquel Adrià

PREMIO FAD 2008 PENSAMIENTO Y CRITICA

ACTA DEL JURADO

No resulta fácil la tarea de determinar los criterios que han de regir la concesión de un premio de "pensamiento y crítica" en el campo de la arquitectura. La principal dificultad proviene de la gran variedad de géneros y formatos de las obras presentadas, que es el reflejo de la diversidad de los propios contenidos. Esto obliga a tratar de deslindar los territorios de la teoría, la historia, la monografía, el informe, el manual, el catálogo, etc., para poder así calibrar en qué medida se ajusta cada uno de ellos a la voluntad de premiar aquellas obras que más contribuyan al aumento del conocimiento arquitectónico.

Los criterios selectivos que, tras una minuciosa deliberación, ha adoptado este jurado para la concesión del premio se resumen, básicamente, en dos: que las obras además de proponer una aportación relevante en su ámbito disciplinar, sirvan como instrumento de reflexión a las distintas comunidades profesionales concernidas por los premios FAD; y, en segundo lugar, que las obras aspiren a mantener un diálogo con otras instancias de la cultura contemporánea, más allá de su específica adscripción a un campo concreto del conocimiento.

Creemos que, en las actuales circunstancias, estos dos requisitos merecen destacarse como elementos discriminantes para otorgar un premio que valore, ante todo, los atributos que lo definen: el pensamiento y la crítica. Sobre esta base, el jurado, aun debiendo salvar el positivo obstáculo de tener que elegir entre un alto número de obras de considerable interés, ha decidido, por unanimidad, conceder el Premio FAD 2008 de Pensamiento y Crítica al libro:

"Escritos críticos" de Juan Daniel Fullaondo, con edición al cuidado de María Teresa Muñoz. (Mairea Libros, con el patrocinio del Colegio Oficial de Arquitectos Vasco Navarro, delegación en Bizkaia). Se trata de una antología de textos críticos sobre temas y figuras de la arquitectura internacional, publicados entre 1966 y 1974 en la revista "Nueva Forma", dirigida por el propio Fullaondo. El jurado ha valorado, ante todo, los siguientes aspectos:

- la opción de proponer una relectura sosegada de los textos de Fullaondo, despojándolos del experimentalismo gráfico que caracterizaba a la revista "Nueva Forma"; esta depuración permite centrar la atención en los textos y pone en evidencia la enorme erudición y lucidez en las que están fundados, un hecho realmente excepcional en el contexto español de la época;

- esta antología de escritos sobre el panorama internacional, a pesar de la dispersión de enfoques, muestra un punto de vista genuino en que todas las referencias se convierten en elementos de una construcción intelectual vigorosa y consistente. Es una crítica arriesgada, hecha en

caliente, pero capaz de interpretar el sentido profundo de las investigaciones coetáneas;

- los comentarios que dedica a cada artículo María Teresa Muñoz, quien se ha ocupado también de la selección y del prólogo, constituyen un complemento indispensable ya que permiten situar las ideas de Fullaondo en su contexto y en su momento, con lo cual incorporan una profundidad histórica que enriquece notablemente la antología y refuerza su vigencia en el debate actual.

Por otra parte se acuerda conceder un *premio especial del jurado al conjunto de la tarea editorial de la Fundación Caja de Arquitectos* por el logro, a través de sus tres colecciones, de un nivel medio de gran calidad. Queremos resaltar que la línea editorial de la Fundación, más allá de las exigencias comerciales, constituye una firme apuesta por aspectos de la investigación arquitectónica que, de otro modo, encontrarían serias dificultades de publicación. Por este motivo el Jurado ha preferido, en esta ocasión, premiar el bloque formado por los ocho libros editados por la Fundación durante 2007 en vez de señalar aquellos que, en nuestra opinión, pudieran considerarse más destacables.

El jurado quiere también hacer mención de tres obras que han sido tenidas en cuenta a lo largo de las deliberaciones, otorgándoles la condición de *finalistas*:

El libro *Os fantasmas de Serralves*, de *André Tavares* (Dafne Editora) por el minucioso estudio de un lugar destacado de la ciudad de Oporto que hoy alberga además un edificio de Álvaro Siza Vieira, en que el incisivo relato, los dibujos y las fotografías se van enlazando con elegancia en un cuidado producto editorial.

La revista *Formas*, publicada por el Colegio de Arquitectos de Ciudad Real, por su coherente línea editorial y su amplia apertura a la reflexión, proponiendo una alternativa al confuso panorama actual de las publicaciones corporativas, a menudo convertidas en revistas de modas o en repetición de lugares comunes.

Y el libro *Morna, Atzaró. La construcción del territorio de Eivissa*, de *Stefano Cortellaro*, editado por el Col.legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears, por el riguroso trabajo de levantamiento arquitectónico y topográfico, que confía al análisis y a la comprensión de lo concreto el nivel más alto del conocimiento de la disciplina arquitectónica.

En Barcelona, a cuatro de junio de 2008.

Carles Martí Arís

Carles Muro

Miquel Adrià